

O‘zbekiston Respublikasi
Sog‘liqni Saqlash vazirining
2025 yil “23” iyundagi
180-son buyrug‘iga
7-Ilova

DIABETIK KETOASIDOZ
NOZOLOGIYASI BO‘YICHA TIBBIY XIZMAT KO‘RSATISH MILLIY
KLINIK STANDARTI

Toshkent-2025

DIABETIK KETOASIDOZ

NOZOLOGIASI BO‘YICHA TIBBIY XIZMAT KO‘RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

Toshkent-2025

DIABETIK KETOASIDOZ
TASHXISI VA DAVOLASH BUYICHA TIBBIY STANDARTLARI

Toshkent-2025

DIABETIK KETOASIDOZ

NOZOLOGIYA SI BO'YICHA MILLIY KLINIK STANDARTI

TASHXISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10/11 bo'yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha stasionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
XKK-10: E10.-E14.0 XKK-11: 5A10, 5A11, 5A12, 5A13, 5A14 + 5A22.3	<p>Kandli diabet koma bilan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diabetik: <ul style="list-style-type: none"> ○ koma ketoasidoz bilan (ketoasidotik) yoki ketoasidozsiz ○ gipersmolyar koma ○ gipoglikemik koma <p>Giperglikemik koma</p> <p>Diabetik ketoasidoz koma bilan</p>	barchasi		Reanimatolog, endokrinolog maslaxati bilan	Nevrolog, oftalmolog, kardiolog, pediater, lor, endokrinolog hamshirasi
XKK-10: E10.-E14.1 XKK-11: 5A10, 5A11, 5A12, 5A13, 5A14	<p>Kandli diabet ketoasidoz bilan</p> <p>Diabetik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • asidoz komasiz ketoasidoz komasiz <p>Diabetik ketoasidoz komasiz</p>	barchasi		Reanimatolog, endokrinolog maslaxati bilan	Nevrolog, oftalmolog, kardiolog, pediater, lor, endokrinolog hamshirasi

+ 5A22.0					
----------	--	--	--	--	--

***standartni to'ldirish jarayonida nozologiya, uning kattalar, xomiladorlar, bolalar va qariyalarda kechuvi hamda nozologiya bo'yicha kasallikni davri xususiyatidan kelib chiqish talab etiladi. Shuningdek, nozologiya ga to'g'ri kelmaydigan jadvallarni to'ldirish tavsiya qilinmaydi. (Misol uchun, jarroxlik amaliyoti nozologiyasida o'tkazilmasa (JARROHLIK AMALIYOti) jadvali to'ldirilmaydi yoki nozologiyada palliativ davo ko'zda tutilmasa – (PALLIATIV DAVO) jadvali to'ldirilmaydi.**

DIABETIK KETOASIDOZ NOZOLOGIYA BO'YICHA TEZ VA SHOSHILINCH TIBBIY YORDAM KO'RSATISH HOLATLARDA

Diyagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Stasionar yordam*				
		TTYo/ uy sharoitida	OP/ OShP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Shikoyati va anamnez (kasallik va hayot anamnezi)	+	+	+	+	+	1	1-30 kun
	Tezkor gospitalizasiya				+	+	1	
	2. Ob'ektiv ko'rik				+	+	1	
	3. Fizikal va klinik tekshiruv				+	+	1	
	4. Intensiv davolash				+	+	1	
<p>Izoh: bemorda qo'shimcha boshqa yoki yondosh kasalliklari aniqlangan holatda, ko'rsatmaga muvofiq Milliy klinik protokollarda keltirilgan boshqa tegishli tor doirasidagi mutaxassislarning ko'rigi o'tkazilishi talab etiladi;</p> <p>- kasallikni asoratlangan holatida murojaat bo'lsa va/yoki aniqlansa, shuningdek jarrohlik amaliyotiga ko'rsatma bo'lgan holatlarda shoshilinch jarrox konsultatsiyasi o'tkaziladi, bemor holatiga qarab shifoxonaga stasionar davoga va/yoki jarroxlik amaliyotini o'tkazish uchun yo'naltiriladi.</p>								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	Nevrolog				+	+		ko'rsatma bo'lganida
	Oftalmolog				+	+		ko'rsatma bo'lganida
	Kardiolog				+	+		ko'rsatma bo'lganida
	Pediatr				+	+		ko'rsatma bo'lganida
	Lor				+	+		ko'rsatma bo'lganida
	Endokrinolog hamshirasi				+	+		ko'rsatma bo'lganida
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1. . Qonning umumiy (klinik) taxlili							kamida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq
	2. Siydikning umumiy (klinik) tahlili							kamida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq

	3. Koagulogramma (AChTV, MNO, fibrinogen, D-dimer, trombin vaqti, protrombin vaqti)								kamida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq
	4. Qonning bioximyo taxlili (ALT, AST, kreatinin, mochevina, umumiy oqsil, albumin, alfa-amilaza, natriy, kaliy, xloridlar, fosfor, magniy, kalsiy, bilirubin)								kamida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq
	5. Qondagi glyukoza, siydikdagi keton tanachalari.								protokol buyicha qancha kerak bo'lsa
	6. Siydikdagi glyukoza.								kamida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq
	7 Qonning KShS								protokol buyicha qancha kerak bo'lsa

Izoh: Bemorni konsultasiya qilishda yondosh kasalliklari aniqlangansa, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib mavjud laborator tekshiruvlari o'tkaziladi.

Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	1. Glikirlangan gemoglobin								ko'rsatmaga muvofiq
	2. Qon guruxi, Rh								ko'rsatmaga muvofiq
	3. HBsAG, HCV, RW, OITS								ko'rsatmaga muvofiq

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq) birlamchi murojaat qilingan shifokor tomonidan laborator tekshiruvlarni o'tkazilishi talab etiladi, keyingi darajaga tor mutaxassislar ko'ruviga shu taxlillar natijalari yo'naltiriladi. Laborator tekshiruvni takroriy o'tkazilishi, tor mutaxassis yoki stasionar davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganidagina o'tkaziladi

Asosiy instrumental tekshiruvlar	1. EKG								
	2. Buyrak, qorin bo'shlig'i a'zolari, pleural, oshqozon osti bezi UTT								
	...								

Izoh:

Qo'shimcha	1. ExoKG								
-------------------	----------	--	--	--	--	--	--	--	--

instrumental tekshiruvlar	2. Qafas bo'shligi rentgenografiyasi							
	3. Bosh miya MSKT, MRT							
	4. Qafas bo'shligi MSKT, MRT							
	5. Bosh miya EEG							
	6. Xolter tekshiruvi.							

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq) Bemorni konsultasiya qilishda yondosh kasalliklari aniqlangansa, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib mavjud instrumental diagnostik tekshiruvlari o'tkaziladi. Instrumental diagnostik tekshiruvlar birlamchi murojaat qilingan shifokor tomonidan o'tkaziladi. Agarda, boshqa darajadagi tibbiyot muassasasida davolanishga ko'rsatma paydo bo'lsa, shu o'tkazilgan tekshiruv nusxalari bilan yo'naltiriladi. Instrumental diagnostik tekshiruvni takroriy o'tkazilishi, tor mutaxassis yoki stasionar davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganidagina o'tkaziladi.

***ShOSHILINCH STASIONAR DAVOGA KO'RSATMA: (bu erga ambulator davo jarayonida paydo bo'ladigan stasionar davoga ko'rsatmalar yoziladi)**

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tez va shoshilinch yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Stasionar yordam*				
		TTYo/ uy sharoitida	OP/ OShP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
Boshqa turdagi tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		Tez va shoshilinch yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam*				
		TTYo/ uy sharoitida	OP/ OShP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
1. A10AV Insulinlar (Qisqa ta'siri va uning analoglari)	Vena ichiga uzluksiz			+	+	+	chegaranmagan	chegaranmagan
2. A10AC Insulinlar (o'rta ta'siri va uning analoglari) yoki	Teri ostiga			+	+	+	chegaranmagan	chegaranmagan

A10AE Insulinlar (o'zoq ta'siri va uning analoglari)								
B05 Natriy xlorid 0,9%	Vena ichiga uzluksiz			+	+	+	chegaranmagan	chegaranmagan
B05BA03 Glyukoza 5%, 10%	Vena ichiga uzluksiz			+	+	+	chegaranmagan	chegaranmagan
B05BB01 Kaliy xlorid 4%	Vena ichiga uzluksiz			+	+	+	chegaranmagan	chegaranmagan

Izoh: asosiy dorilar ro'yxati Milliy klinik protokollarda keltirilgan dori vositalarga o'zgartirish kiritiladi

Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo)		Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam*				
		TTYo/ uy sharoitida	OP/ OShP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IAT markazi		
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi							
1. B05AA01 Albumin 20%	1. ko'rsatma bo'lsa			+	+	+	ko'rsatma bo'lsa	ko'rsatma bo'lsa
2.	2.							
...	...							

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

(TEZ VA SHOSHILINCH JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Stasionar yordam*		
	TTYo/ uy sharoitida	OP/ OShP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IAT markazi
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi					
1. Traxeostoma (ko'rsatma bo'lsa)			+	+	+
2.					
...					

Izoh: (bu erga jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolajani o'tkazish uchun ko'rsatma keltiriladi)

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Stasionar yordam*		
Parhez stoli va uning davomiyligi	TTYo/ uy sharoitida	OP/ OShP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi
1. Stol №0			+	+	+
2. Stol №9 2-tur qandli diabet uchun, Stol №15 1-tur qandli diabet uchun ketoasidozdan chiqarishdan keyin			+	+	+

Izoh: (Stasionardan chiqishga ko'rsatma/ rejali shifoxonaga o'tkazishga ko'rsatma to'liq yozilishi kerak)

Dispanserizasiya, profilaktika, reabilitasiya – asosiy qandli diabet protokollari bo'yicha

Palliativ davo -taqdim etilmagan